

Espoon kaupunki
PL 41
02070 Espoon kaupunki

kirjaamo@espoo.fi

Espoo	Kirjaamo
Esbo	Registratur
Saap. Anl.	06 -10- 2020
No Nr	3674/2020 klo. kl.

Viite Lausuntopyyntö 9.9.2020, Espoon vesihuollon toiminta-alueesta 2020

Lausunto Espoon vesihuollon toiminta-alueesta 2020

Espoon kaupunki on pyytänyt 9.9.2020 Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) lausuntoa Espoon vesihuollon toiminta-alueesta 2020. Toiminta-alueuutokset koskevat Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vesihuollon toiminta- aluetta, muiden alueella toimivien vesihuoltolaitosten toiminta-alueita ei muuteta. Lausunnon antamiselle oli annettu määräaika 6.10.2020.

Kunnan vesihuollon kehittämisen ja järjestämisen velvollisuus sekä toiminta-alueet

Vesihuollon kehittämisen ja järjestämisen tulee muodostaa johdonmukainen kokonaisuus kehittämisen suunnittelusta aina toiminta-aluepäätöksiin asti tiiviissä vuorovaikutuksessa maankäytön suunnittelun kanssa. Näistä kunnan vastuulle kuuluvista vesihuollon tehtävistä säädetään vesihuoltolain (VHL) 5-8a §:ssä.

Vesihuoltolain muutoksessa (681/2014) toiminta-alue-rajaukset sidottiin yhdyskuntakehitykseen. Lakimuutoksella korostettiin vesihuollon ja maankäytön suunnittelun yhteyttä. Maankäytön suunnittelun tulee ohjata vesihuollon kehittämistä ja järjestämistä. Toiminta-alueen määrittelyn lähtökohtana on, että kaikki asemakaava-alueet täyttävät toiminta-alueen kriteerit. Toiminta-alueen laajentaminen saattaa tulla kyseeseen myös vesihuollon järjestämisen velvollisuuden perusteella. Lisäksi yhdyskuntajätevesistä annetun valtioneuvoston asetuksen (VNA 888/2006) mukaiset taajama-alueet tulee ottaa mukaan viemäriverkoston piiriin saatettaviin alueisiin.

Toiminta-alueen tulee olla vesihuoltolain 8 ja 18 §:n mukaisesti sellainen, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti ja että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävien vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

VHL 8 §:n 3 momentin mukaan kunnan tulee toiminta-alueen hyväksymispäätöksessä vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavien alueiden yksilöinnin lisäksi asettaa tavoitteellinen aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin suunnitellun yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

8 §:n 4 momentin mukaan toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet tulee esittää kartalla, joka on yleisesti saatavilla tietoverkossa. Kunnan tulee huolehtia asiasta. Kartalla esittämisen tavoitteena on, että toiminta-alueiden rajoista saadaan yksiselitteinen käsitys.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Espoon kaupungin toiminta-alue-ehdotuksen karttaesitys on sinänsä selkeä ja yksiselitteinen ja tehty pääsääntöisesti kiinteistörajojen mukaisesti. Ehdotukseen lisätty sanallinen määrittely kuitenkin vaikuttaa ehdotukseen niin, että kartalla esitetyt rajaukset eivät ole yksiselitteisiä.

Ehdotuksessa HSY:n toiminta-alue on määritelty alueeksi, jolla kiinteistöt ovat nykyisen vesi- ja viemäriverkoston välittömässä läheisyydessä. Toiminta-alueen määrittely näin verkoston etäisyyden perusteella ei ota huomioon toteutunutta tai suunniteltua yhdyskuntakehitystä vesihuoltolain tarkoittamalla tavalla.

Toiminta-alueen eri osien rajausperusteet muutosten osalta tulisi esittää päätöksessä toiminta-alueen sanallista määrittelyä tarkemmin. Päätöksestä ei käy selkeästi esille millä perusteella esimerkiksi Vanhakartanon vesijohtoverkoston toiminta-alue on rajattu.

Päätöksessä tulee ottaa paremmin huomioon suunniteltu yhdyskuntakehitys pidemmällä aikaperspektiivillä, jotta toiminta-alue olisi tulevia vuosia paremmin ennakoiva. Nyt toiminta-alueen laajeneminen on esitetty vain vuodelle 2020 ja toisessa karttaliitteessä on esitetty vuosille 2021–2022 suunniteltu alustava laajeneminen.

Toiminta-alueen laajeneminen tulisi sisällyttää toiminta-alueeseen tavoiteaikatauluineen VHL 8 §:n mukaisesti. Nämä toiminta-alueen ns. aikataululliset tavoitealueet tulisi esittää ainakin vuoteen 2022 asti, mutta mielellään vuoteen 2025 asti. Vesihuoltolain tarkoittamat ns. tavoitealueet ovat osa toiminta-aluetta.

Etupainotteisuudella ja VHL 8 §:ssä säädetyillä tavoitteellisilla aikatauluilla on tarkoitus palvella sekä laitoksen että kiinteistöjen vesihuoltoratkaisujen pitkäjänteistä ja oikea-aikaista suunnittelua. ELY-keskus toteaa, että kysymyksessä ei ole kuitenkaan laitosta sitova, vaan suuntaa antava aikataulu, jonka perusteella toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat ja haltijat saavat tiedon kiinteistön sijoittumisesta toiminta-alueelle ja voivat arvioida, millä aikataululla verkostot on tarkoitus ulottaa heidän kiinteistönsä läheisyyteen. Lisäksi tavoitealueet auttavat vesihuoltolaitosta toimintansa suunnittelussa sekä kuntaa päätöksenteossaan ja kehittämisvelvoitteensa toteuttamista.

Toiminta-alue-esitys koostuu sanallisen määrittelyn lisäksi useasta eri karttaliitteestä. Toiminta-aluekartat ovat oleellinen osa toiminta-aluepäätöstä. Siksi niiden tulisi olla mahdollisimman selkeät ja liitteissä käytettävät termit tulee avata tarkemmin. Mikäli liitteet kuuluvat enemmän taustamateriaaliin, esim. vesihuollon kehittämissuunnitelmaan, tulisi tämä selvitä jo liitteiden otsikoinnista. Myös liitteessä esitettyjen toiminta-alueen tarkistamissupistamisten perusteet tulee selventää päätökseen. Vesi- ja viemäriverkoston kattavuutta ei ole lausuntopyyntömateriaalissa esitetty, joten verkostojen kattamaa aluetta suhteessa toiminta-alueerajaukseen ei voida asianmukaisesti arvioida.

Espoossa toimivien muiden vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tarkastamisesta on Uudenmaan ELY-keskuksen tietojen mukaan kulunut merkittävästi aikaa ja toiminta-alueet tulee saattaa ajan tasalle.

Suvisaariston vesiosuuskunnan toiminta-alue on Espoon vesihuollonkehittämissuunnitelman 2017–2026 mukaan vahvistettu viimeksi 2004. Suvisaariston vesiosuuskunnan toiminta-alueen määrittelyssä ja tarkastamisessa on otettava huomioon 2004 jälkeen tapahtunut rakentaminen, Suvisaaristoon kohdistuvat rakentamispaineet ja Espoon kaupungin Suvisaariston alueelle pitkällä aikavälillä tavoittelema maankäyttö.

Uudenmaan ELY-keskuksen ehdotus

Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa, että toiminta-alueäärittelyä muutetaan niin, että toiminta-alueerajauksen lähtökohtana on Espoon kaupungin toteutunut ja suunniteltu yhdyskuntakehitys sekä Espoon kaupungin vesihuollon kehittämisen suunnittelu nykyistä esitystä pidemmällä aikaperspektiivillä. Toiminta-alueen alustavat laajenemisalueet tulee sisällyttää suuntaa antavine aikatauluineen toiminta-alueeseen vähintään vuoteen 2022, mutta mielellään vuoteen 2025 asti. Lisäksi karttaliitteiden ja termien tulee olla selkeämmät ja supistamisolueiden perusteet tulee selventää.

Uudenmaan ELY-keskus kehottaa Espoon kaupunkia tarkastamaan kaikkien kunnan alueella toimivien vesihuoltolaitosten toiminta-alueet ajan tasalle.

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Espoon kaupunkia lähettämään vuoden 2020 toiminta-aluepäätöksen tiedokseen.

Yksikön päällikkö Timo Kinnunen

Insinööri Ilkka Juva

JAKELU (sähköpostilla) Espoon kaupunki, kirjaamo (kirjaamo@espoo.fi)

Kaupunkitekniikan johtaja Harri Tanska (harri.tanska@espoo.fi)

Tämä asiakirja UUELY/10153/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/10153/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Juva Ilkka 06.10.2020 09:49

Ratkaisija Kinnunen Timo 06.10.2020 13:56